

25<sup>e</sup>

Congrès des  
économistes

# LESSEN VAN HET CONGRES VAN BELGISCHE ECONOMEN OVER DE ENERGIETRANSITIE VOOR DE BOUWSECTOR

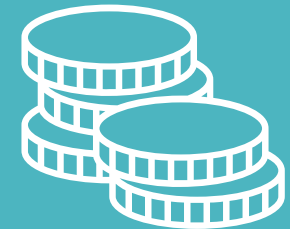
Estelle Cantillon (ULB)



# Een grote uitdaging voor de hele samenleving

- Fossiele brandstoffen = 73% van het energieverbruik, 74% van de broeikasgassen
- Afname in uitstoot sinds 1990: - 0,88% per jaar
- Uitstootreductie vereist voor Fit-for-55: - 5,7% per jaar
- Energie is onmisbaar

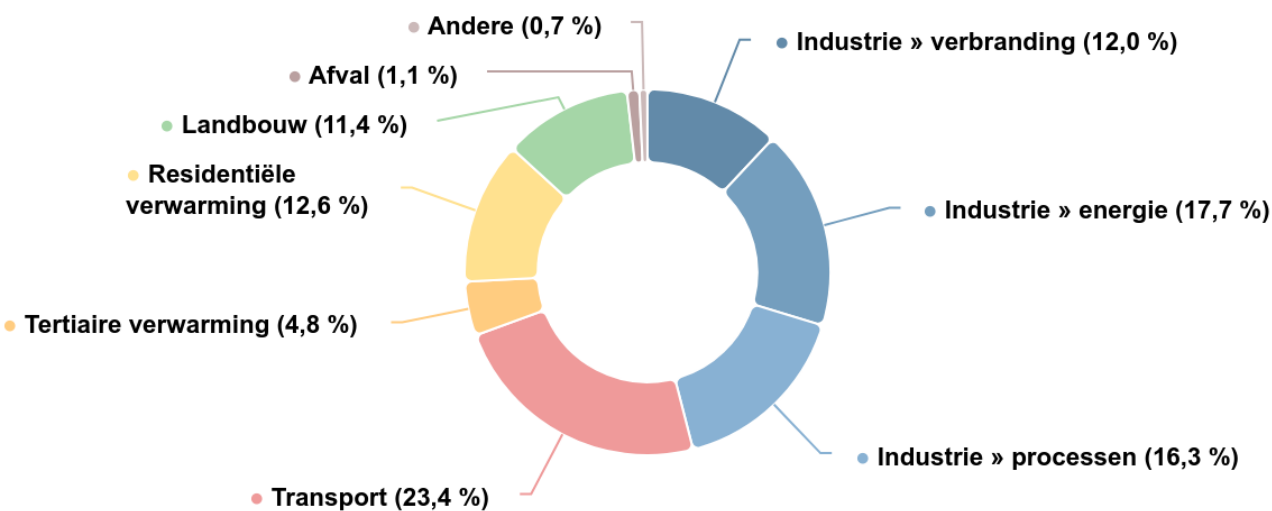
De energietransitie tot een succes maken betekent...



# Ook in de bouwsector

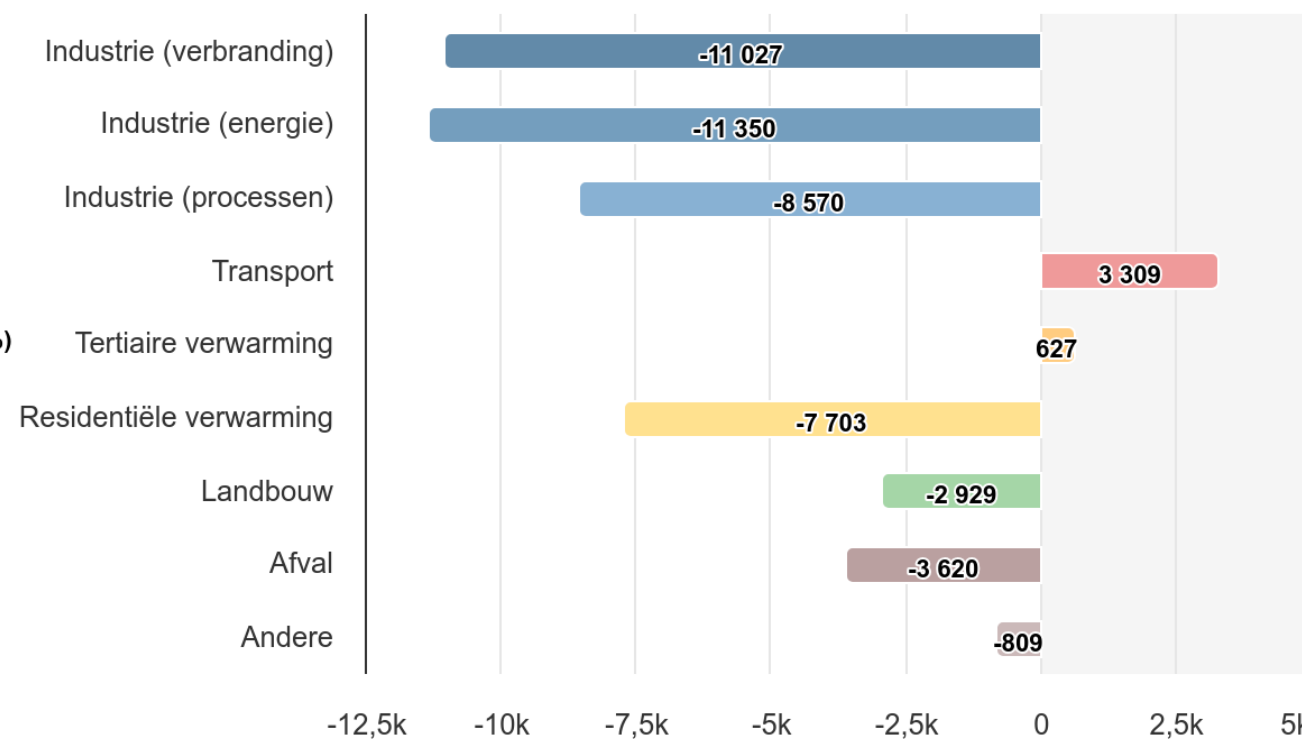
## Het aandeel van de verschillende sectoren in de totale uitstoot

in België in 2022



## De evolutie van de verschillende sectoren

in België (1990-2022) in kt CO<sub>2</sub>-eq (k = 1000)



klimaat.t

klimaat.b

Directe uitstoot van de sector: 17.4 %  
( + elektriciteit + bouw materiaal)

# Zes commissies om deze uitdaging te bespreken



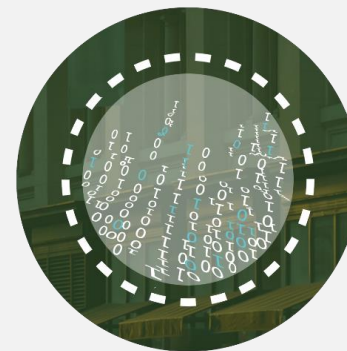
De toolbox voor het transitiebeleid

E. Cantillon (ULB)



De huishoudens in de transitie

A. Gautier (ULiège)



Gegevens en statistische infrastructures

S. Brunet (IWEPS)



De bedrijven in de transitie

F. Venmans (LSE)



De transitie financieren

M. Muûls (Imperial College London)



Klimaatactie in een geglobaliseerde wereld

J. Eyckmans (KU Leuven)

# Drie actiepijlers – alle belangrijk

	DECARBONISATIE	ENERGIE EFFICIËNTIE	ANDERS PRODUCEREN EN VERBRUIKEN
Bouwsector specifieke acties	<ul style="list-style-type: none"><li>• Groene elektriciteit</li><li>• Warmtedecarbonisatie (HP, thermosolar, warmtedistrict)</li><li>• Decarbonisatie van materialen</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Isolatie</li><li>• LED verlichting</li><li>• Domotica</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Huisdesign</li><li>• Levensstijl gewoonten</li><li>• Recycling van materialen</li></ul>
Beleid	<ul style="list-style-type: none"><li>• ETS</li><li>• Premies</li><li>• Product- en bouwnormen (ook phase-out)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Bouwnormen</li><li>• Certificatie (EPC)</li><li>• Renovatiepremies</li><li>• Regelgeving huurmarkt</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Inrichtingsplan</li><li>• Productnormen en verplichtingen</li><li>• Fiscaliteit</li></ul>

# Aanbeveling 1: Bedenken, meten en evalueren

- Capacity-building voor modelisatie van de transitie ook mbt gedragen
- Geharmoniseerde kader voor beleidsevaluatie op nationaal niveau
- Evaluatie upstream en in de design van de maatregelen
- Gebruik van nieuwe gegevens ondersteunen

Wat betekent dit voor de bouwsector ?

- Levensgewoonten beter begrijpen
- Geharmoniseerde metrieken
- Nieuwe relevante gegevens: Energieverbruik, staat van elektriciteitsnet, geothermische en thermografische beeldvorming, enz

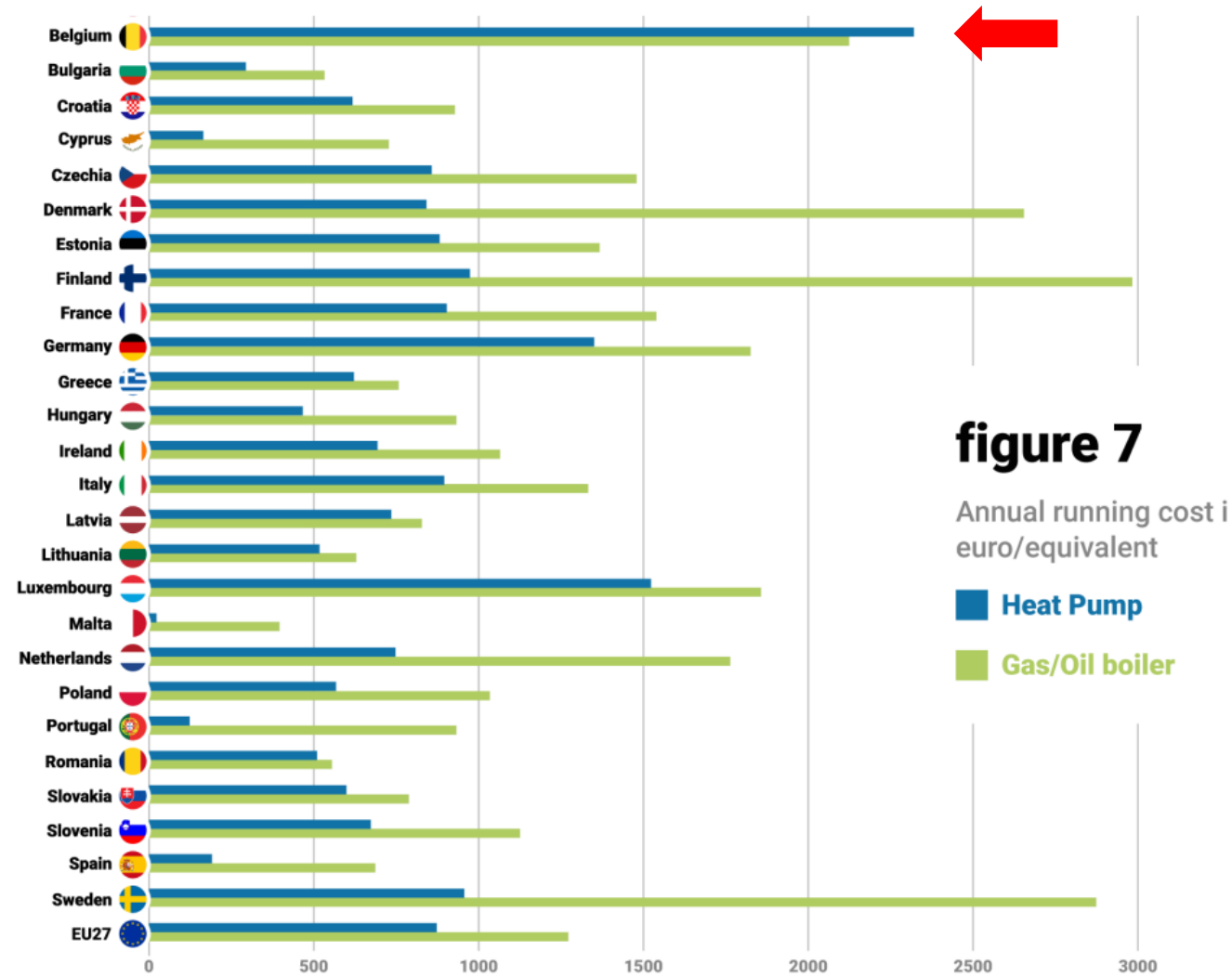
# Aanbeveling 2: Beleidssamenhang verbeteren

- Een beleidsmix is nodig
- Rekening houden met interacties tussen maatregelen
- Samenwerking tussen de staatgedeelten versterken
- Prijssignaal nodig: impliciet of expliciet

Wat betekent dit voor de bouwsector ?

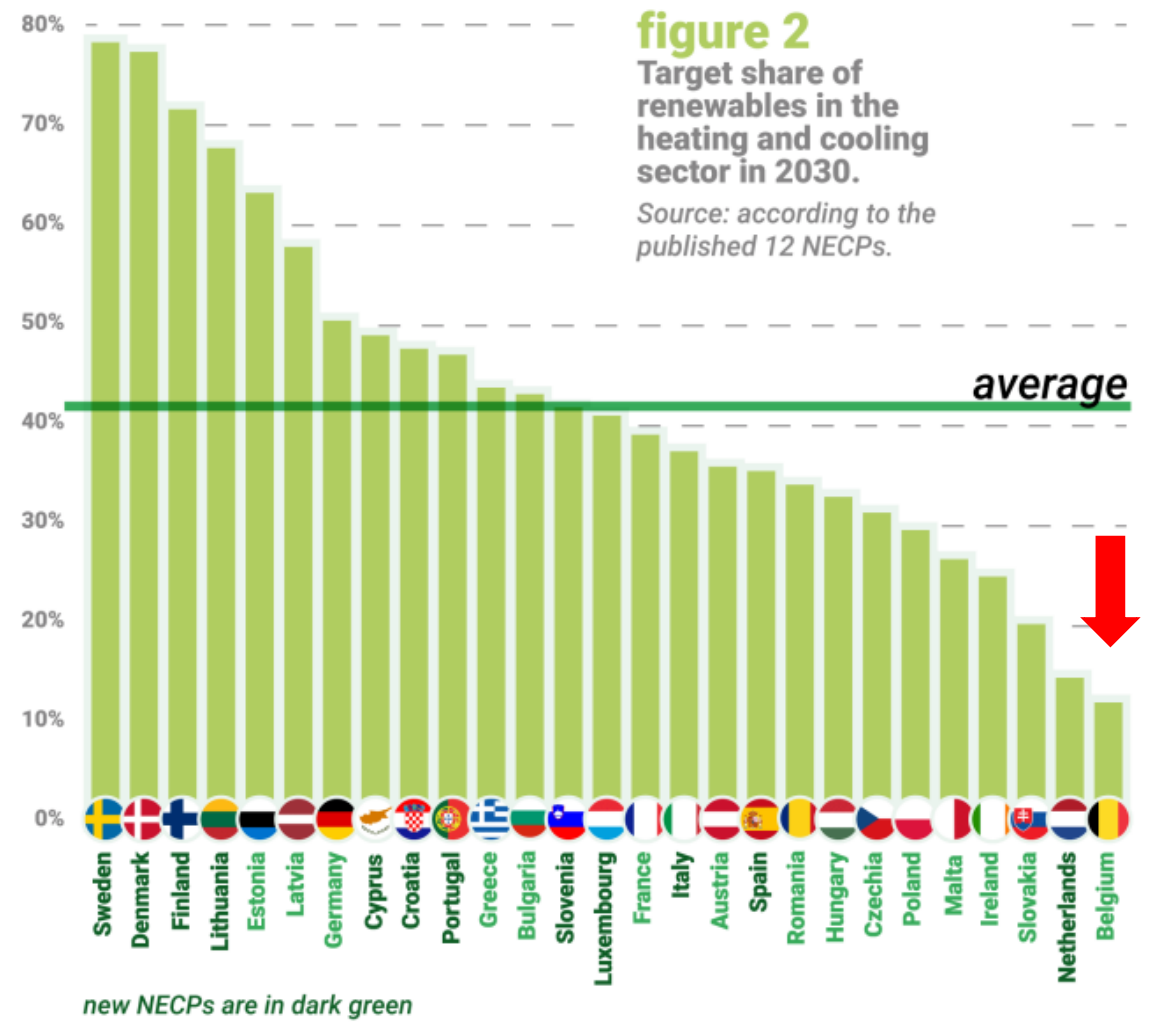
- Fossiele subsidies (2.8% van BBP) zijn een rem voor renovatie en koolstofarme toestellen
- Lage kosteneffectiviteit en rechtvaardigheid van huidige premies
- Ambitie voor bouwsector moet verhoogd worden

# Beleidssamenhang verbeteren: enkele voorbeelden



based on the average energy cost over the lifespan of the technology

Source: Coolproducts (2023)





# Aanbeveling 3: De tijdscomponent integreren

- Onzekerheid over het geplande traject verminderen
- Nieuwe sectoren promoten
- R&D en innovatie ondersteunen

Wat betekent dit voor de bouwsector ?

- Gemiddelde levensduur
  - Huis : 100 jaar
  - Verwarmingsketel: 20-25 jaar
- Uitfaseringskalender
- Rekening houden met ETS2 in advies en planning
- Future-proof normen voor nieuw bouw
- Recycling: opleiding, investering, timing

# Aanbeveling 4: Investerings ondersteunen

- Prijsverstoringen elimineren
- Gegevens in steun van private en publieke investering delen
- Bedrijfsondersteuning
- Financiële innovatie
- Identificatie van belangenconflict

Vele financiële en niet-financiële belemmeringen in de bouwsector:

**Niet-financiële:** informatie, toegang aan expertise, administratieve complexiteit, transactiekosten, kortzichtigheid

**Financiële:** prijsverstoringen, budgetrestrictie, risico, lange pay-back tijd, belangenconflict

→ Rol voor de Staat en de sector

# De waarde van een sectorale benadering

- ✓ Optimalisatie op sectorniveau vereist samenwerking
- ✓ Decarbonisatie zal de sector als geheel ten goede komen
- ✓ Echte innovatieve aanpak vereist een ambitieus en gedeeld doel
- ✓ Vooruitgang moet gemeten worden

# Conclusie

- De congresverslagen en conclusies zijn beschikbaar op de website :

<https://www.congresdeseconomistes.be/>